

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан ФЕУ
Андрій КОЦУР

“ 29 ” 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

“ 29 ” 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ІНІНОТ
Святослав ПІГЕЛЬ

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«МАКРОЕКОНОМІКА»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність: D3 Менеджмент

Освітньо-професійна програма: «Підприємництво»

Кафедра економіки та економічної теорії

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції, (год.)	Практичні, (год.)	ІРС, (год.)	Тренінг, (год.)	СРС, (год.)	Разом, (год.)	Екзамен, (сем.)
Денна	I	II	30	30	4	5	51	120	II
Заочна	I	I,II	8	4	-	-	108	120	II

2025 24.08

**Тернопіль – ЗУНУ
2025**

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D3 Менеджмент, затвердженої Вченою Радою ЗУНУ протокол №8 від 26.06.2025 р.

Робочу програму склали:
професор, професор кафедри економіки та економічної теорії, д.е.н.
Віктор КОЗІЮК
професор, професор кафедри економіки та економічної теорії, д.е.н.
Олександр ДЛУГОПОЛЬСЬКИЙ

доцент, доцент кафедри економіки та економічної теорії, к.е.н.
Анастасія ВІРКОВСЬКА
доцент, доцент кафедри економіки та економічної теорії, к.е.н.
Оксана ШИМАНСЬКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та економічної теорії протокол № 1 від 27.08.2025 р.

В.о. завідувача кафедри
економіки та економічної теорії
д.е.н., професор

Віктор КОЗІЮК

Гарант ОПП «Підприємництво»
к.е.н., доцент

Оксана БІЛАН

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МАКРОЕКОНОМІКА»

1. Опис дисципліни

Дисципліна «Макроекономіка»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Галузь знань – D Бізнес, адміністрування та право	Статус дисципліни – обов'язкова Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність – D3 Менеджмент	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна - 1</i> Семестр: <i>Денна – 2</i> <i>Заочна – 1,2</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 120	Освітньо-професійна програма «Підприємництво»	Самостійна робота: <i>Денна – 51 год.</i> <i>Заочна – 108 год.</i> Тренінг: <i>Денна – 5 год.</i> ІРС: <i>Денна – 4 год.</i>
Тижневих годин: – 8 з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Макроекономіка»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Макроекономіка» є формування системи знань про механізм функціонування та розвитку національної економіки на основі макроекономічних теорій, моделей та концепцій. Даний курс спрямований на вивчення теоретичних засад та інструментарію макроекономічного аналізу (аналізу стану національної економіки та її зовнішніх зв'язків), теорії функціонування та розвитку макроекономічних систем, здобутті навичок побудови та аналізу макроекономічних моделей, формуванні комплексних знань щодо формування ефективного механізму макроекономічної політики, а також виробленні вміння застосувати отримані знання в практичній діяльності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Засвоєння курсу дає можливість набутти фундаментальних теоретичних і практичних знань щодо:

- теорії та методології досліджень структурних особливостей та закономірностей функціонування економічної системи;
- аналізу макроекономічних явищ та процесів;
- побудови моделей оптимального економічного зростання та макроекономічної рівноваги;
- оцінки ефективності макроекономічної політики;
- інструментарію розв'язання проблем сучасної економіки на макrorівні;
- аналізу макроекономічних індикаторів;
- методів вирішення проблем макроекономічної нестабільності.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни «Макроекономіка» спирається на попереднє опанування дисциплін: «Вища математика та теорія ймовірностей», «Мікроекономіка».

2.5. Результати навчання

ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

3. Зміст дисципліни «Макроекономіка»

Змістовий модуль 1. Позитивна макроекономіка

Тема 1. Макроекономіка як наука

Предмет, функції і завдання макроекономіки. Місце макроекономіки в системі економічних наук.

Національна економіка: структура, система взаємозв'язків. Макроекономічна політика та її суб'єкти.

Методи дослідження національної економіки. Макроекономічне моделювання.

Екзогенні та ендогенні змінні. Запаси і потоки в національній економіці.

Макроекономічні моделі кругових потоків ресурсів, продукту, витрат і доходів.

Історія та сучасна філософія макроекономіки. Основні школи макроекономіки: класична, кейнсіанська, неокласична, монетаризм, нова класична, нова кейнсіанська.

Література: 2, 4, 5, 13, 14, 15

Тема 2. Макроекономічні показники та їх вимір

Теоретичні засади та принципи побудови системи національного рахівництва. Зміст

та значення системи національних рахунків для макроекономічного аналізу.

Показники обсягу національного виробництва. Валовий внутрішній продукт (ВВП), методологія і методика його обчислення. Макроекономічні показники, похідні від ВВП.

Валовий національний дохід як показник доходу нації. Розподіл і перерозподіл національного доходу. Особливості обчислення макроекономічних показників в Україні.

Номинальні і реальні показники. Економічні індекси і дефлятор ВНД.

Новітні макроекономічні показники: індекс людського розвитку, індекс економічної свободи, рівень глобалізації економіки, рівень корупції тощо.

Література: 4, 5, 6, 7, 13, 14, 15

Тема 3. Мікроекономічні основи макроекономіки

Споживання і заощадження, їх суть і вимір. Інструментарій аналізу споживання і заощадження. Функції споживання і заощадження Дж.М. Кейнса. Гранична схильність до споживання і гранична схильність до заощаджень. Функції споживання Кузнеця, Фішера, Тейлора та Модільяні.

Теорія життєвого циклу. Функція споживання у моделі життєвого циклу. Монетарна теорія споживання. Гіпотеза життєвого і постійного доходу. Теорія споживання М.Фрідмена. Модель Лукаса.

Аналіз інвестицій та факторів впливу на прийняття інвестиційних рішень. Неокласична і кейнсіанська моделі інвестицій. Автономні та індукційовані інвестиції. Мультиплікаційний ефект інвестицій. Акселератор інвестицій. Модель акселератора запасів.

Література: 5, 16, 17, 11

Тема 4. Економічне зростання

Економічне зростання як форма позитивної макроекономічної динаміки: фактори та чинники довгострокового тренду.

Неокласична модель економічного зростання Солоу-Свана (Solow-Swan model).

Мікроекономіка інновацій та інвестицій в людський капітал: теорії ендегенного зростання. АК-моделі економічного зростання: модель Ромера, Лукаса та Ребело. Модель Манківа-Ромера-Вейла. Критика теорій ендегенного зростання.

Модель Рамсея-Касс-Купмана (Ramsey-Cass-Koopman model). Модель реального бізнес-циклу Даймонда.

Модель Бланкарта-Яарі (Blanchard-Yaari model of Overlapping Generations). Модель Даймонда-Самуельсона (Diamond-Samuelson model).

Енвайраменталізм та економічне зростання.

Література: 6, 11, 15, 21, 23

Тема 5. Макроекономічна рівновага

Сукупний попит і чинники, що його визначають. Сукупна пропозиція: класична і кейнсіанська моделі. Сукупна пропозиція у довгостроковому та короткостроковому періодах (класична і кейнсіанська моделі). Цінові та нецінові чинники сукупної пропозиції. Загальна макроекономічна рівновага: модель сукупного попиту і сукупної пропозиції (модель AD-AS, або «хрест Маршалла»). Шоки попиту і пропозиції. Стабілізаційна політика держави.

Модель макроекономічної рівноваги Дж. М. Кейнса (модель «кейнсіанського хреста») та її варіанти. Фактичні та планові витрати. Модель «вилучення-ін'єкції». Коливання рівноважного обсягу випуску навколо потенційного рівня. Мультиплікатор автономних витрат. Рецесійний та інфляційний розриви.

Література: 4, 9, 12, 15, 22, 26

Тема 6. Макроекономічна нестабільність

Циклічність економічного розвитку як прояв макроекономічної нестабільності.

Поняття та причини економічної циклічності. Діловий цикл: фази та їх ознаки. Індикатори економічного циклу. Теоретичні моделі циклічного розвитку. Інвестиційна модель циклічного розвитку та її варіанти. Вплив мультиплікатора та акселератора інвестицій на економічну циклічність. Теорії флуктуацій.

Безробіття як форма макроекономічної нестабільності. Методика визначення рівня безробіття. Економічні та соціальні наслідки безробіття. Закон А.Оукена. Державна політика зайнятості.

Інфляція та дефляція, їх вплив на національну економіку. Інфляційні очікування. Антиінфляційна політика держави.

Криві Філіпса. Взаємозв'язок інфляції та безробіття у короткостроковому і довгостроковому періодах. Нова кейнсіанська крива Філіпса і модель Кальво (Calvo model). Модель Шапіро-Стігліца (Shapiro-Stiglitz model)

Література: 4, 5, 12-13, 15, 22, 25

Змістовий модуль 2. Нормативна макроекономіка

Тема 7. Держава як суб'єкт макроекономічного регулювання

Еволюція ролі та економічних функцій держави: історична ретроспектива і тренди розвитку.

Правове, економічне та адміністративне регулювання. Поняття методів та інструментів державного регулювання.

Поняття економічної політики держави. Цілі та пріоритети економічної політики держави. Принципи економічної політики. Економічна стратегія. Економічна тактика.

Література: 4, 9, 12, 15, 22, 26

Тема 8. Фіскальна макроекономічна політика

Суть, короткострокові і довгострокові цілі та інструменти фіскальної (бюджетно-податкової) політики. Державний бюджет: його структура та функції. Бюджетне обмеження уряду. Система оподаткування. Податковий мультиплікатор.

Видатки держави. Мультиплікатор державних витрат. Мультиплікатор збалансованого бюджету. Причини виникнення бюджетного дефіциту та способи його покриття. Дискреційна і недискреційна фіскальна політика. Вбудовані стабілізатори. Фіскальна політика у класичній та кейнсіанських моделях. Теорія бюджетних обмежень. Еквівалентність Рікардо-Барро (Ricardo-Barro equivalence) та бюджетні обмеження уряду. Політико-економічні концепції бюджетного дефіциту.

Державний борг: основні причини та наслідки його зростання. Методи управління державним боргом. Теорії державного боргу.

Вплив дефіциту бюджету і державного боргу на національну економіку.

Література: 6-7, 13, 15, 18, 26

Тема 9. Монетарна макроекономічна політика

Монетарна макроекономічна політика: сутність та інституційна основа. Центральний банк: правовий статус, функції. Проблема незалежності центрального банку. Основні механізми монетарної політики. Емісійна політика держави. Операції на відкритому ринку. Політика облікової ставки. Політика обов'язкових банківських резервів.

Політика „дорогих” та „дешевих” грошей. Передавальний механізм та ефективність монетарної політики.

Монетарна політика у класичній та кейнсіанських моделях. Оптимальна монетарна політика у простих моделях backward-looking та forward-looking. Динамічна інконсистентність та монетарна політика низької інфляції.

Мікроаналіз монетарних режимів. Функція реакції Центрального банку.

Особливості функціонування кредитного ринку в забезпеченні протікання монетарних процесів (теорія фінансового акселератора, теорія асиметрії інформації).

Література: 6-7, 10, 13, 15, 18

Тема 10. Зовнішня торгівля і зовнішньоекономічна політика

Теоретичні засади мікроаналізу міжнародної торгівлі. Зовнішньоторгівельний мультиплікатор.

Вплив міжнародної торгівлі на динаміку ВВП та розподіл доходів. Рівноважний рівень світових цін і вигоди від зовнішньої торгівлі.

Економічні наслідки запровадження мита та квот. Причини «вибіркової» протекціоністської політики і загальні тенденції до лібералізації міжнародної торгівлі.

Література: 11, 13, 15, 18, 21, 24

Тема 11. Макроекономічна політика у відкритій економіці

Поняття відкритої економіки. Взаємозв'язок між чистим експортом і чистими інвестиціями.

Системи гнучких і фіксованих валютних курсів: порівняльна ефективність. Співвідношення номінального і реального валютного курсу у короткостроковому та довгостроковому макроекономічних періодах. Вплив макроекономічної політики на динаміку рівноважного реального валютного курсу. Паритет купівельної спроможності. Модель Баласи-Самуельсона.

Платіжний баланс країни, його структура і значення. Торговий баланс, баланс поточних операцій і баланс руху капіталу. Взаємозв'язок рахунків платіжного балансу. Вплив макроекономічної політики на стан платіжного балансу. Дефіцит і криза платіжного балансу. Дефіцит платіжного балансу і державний борг. Ефективність та доцільність зовнішніх запозичень.

Попит і пропозиція на валютному ринку. Взаємозв'язок зовнішньої торгівлі, валютних курсів і платіжного балансу. Модель відкритої економіки Мандела-Флемінга (IS-LM-BP). Проблеми координації монетарної політики та фіскальної політики у відкритій економіці.

Література: 5, 13, 15, 18, 20, 24

1. Структура залікового кредиту (денна форма навчання)

№ з/п		Кількість годин					Контрольні заходи
		Лекції	Практичні заняття	ІРС	Тренінг	СРС	
Змістовий модуль 1. Позитивна макроекономіка							
1.	Тема 1. Макроекономіка як наука	2	2			3	Опитування, тести
2.	Тема 2. Макроекономічні показники та їх вимір	2	2			5	Опитування, тести, задачі
3.	Тема 3. Мікроекономічні основи макроекономіки	4	4			5	Опитування, тести, задачі
4.	Тема 4. Економічне зростання	4	4	2	3	5	Опитування, тести, задачі

5.	Тема 5. Макроекономічна рівновага	2	2			5	Опитування, тести, задачі
6.	Тема 6. Макроекономічна нестабільність	2	2			5	Опитування, тести, задачі
Змістовий модуль 2. Нормативана макроекономіка							
7.	Тема 7. Держава як суб'єкт макроекономічного регулювання	2	2			3	Опитування, тести
8.	Тема 8. Фіскальна макроекономічна політика	4	4			5	Опитування, тести, задачі
9.	Тема 9. Монетарна макроекономічна політика	4	4			5	Опитування, тести, задачі
10.	Тема 10. Зовнішня торгівля і зовнішньоекономічна політика	2	2	2	2	5	Опитування, тести
11.	Тема 11. Макроекономічна політика у відкритій економіці	2	2			5	Опитування, тести
Разом		30	30	4	5	51	

(заочна форма навчання)

№ з/п		Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Позитивна макроекономіка				
1.	Тема 1. Макроекономіка як наука	0,5	0,25	9
2.	Тема 2. Макроекономічні показники та їх вимір	0,5	0,25	10
3.	Тема 3. Мікроекономічні основи макроекономіки	1	0,5	10
4.	Тема 4. Економічне зростання	1	0,5	10
5.	Тема 5. Макроекономічна рівновага	1	0,5	10
6.	Тема 6. Макроекономічна нестабільність	0,5	0,25	10
Змістовий модуль 2. Нормативана макроекономіка				
7.	Тема 7. Держава як суб'єкт макроекономічного регулювання	0,5	0,25	9
8.	Тема 8. Фіскальна макроекономічна політика	1	0,5	10
9.	Тема 9. Монетарна макроекономічна політика	1	0,5	10
10.	Тема 10. Зовнішня торгівля і зовнішньоекономічна політика	0,5	0,25	10
11.	Тема 11. Макроекономічна політика у відкритій економіці	0,5	0,25	10
Разом		8	4	108

2. Теми практичних занять з дисципліни «Макроекономіка»

Змістовий модуль 1. Позитивна макроекономіка

Практичне заняття № 1

Тема 1. МАКРОЕКОНОМІКА ЯК НАУКА

Мета: Сформуванню знання з фундаментальних принципів функціонування національної економіки, методів її дослідження та аналізу макроекономічних процесів.

Питання до обговорення

1. Об'єкт, предмет, функції і завдання макроекономіки. Місце макроекономіки у системі економічних наук. Методологія макроекономіки.
2. Національна економіка: структура, система взаємозв'язків. Макроекономічна політика та її суб'єкти. Макроекономічні парадокси.
3. Методи дослідження національної економіки. Макроекономічне моделювання.
4. Екзогенні та ендогенні змінні. Запаси і потоки в національній економіці.
5. Макроекономічні моделі кругових потоків ресурсів, продукту, витрат і доходів.

Література: 2, 4, 5, 13, 14, 15

Практичне заняття № 2

Тема 2. МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ТА ЇХ ВИМІР

Мета: Формування знань про принципи побудови системи національних рахунків, методологію та методику обчислення макроекономічних показників, економічних індексів.

Питання до обговорення:

1. Теоретичні засади та принципи побудови системи національних рахунків. Зміст та значення системи національних рахунків для макроекономічного аналізу.
2. Показники обсягу національного виробництва. Валовий внутрішній продукт (ВВП), методологія і методика його обчислення.
3. Макроекономічні показники, похідні від ВНД
4. Валовий національний дохід як показник доходу нації. Розподіл і перерозподіл національного доходу.
5. Номінальні і реальні показники. Економічні індекси і дефлятор ВНД.
6. Новітні макроекономічні показники: індекс людського розвитку, індекс економічної свободи, рівень глобалізації економіки, рівень корупції тощо.

Література: 4, 5, 6, 7, 13, 14, 15

Практичне заняття № 3, 4

Тема 3. МІКРОЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ МАКРОЕКОНОМІКИ

Мета: Розвинути розуміння структурних мікроекономічних основ макроекономіки. Сформуванню знання щодо суті та інструментарію аналізу макроекономічних аспектів інвестиційних процесів.

Питання до обговорення:

1. Споживання і заощадження, їх суть і вимір. Інструментарій аналізу споживання і заощадження.
2. Функції споживання і заощадження Дж.М.Кейнса. Гранична схильність до споживання і гранична схильність до заощаджень
3. Функції споживання С.Кузнеца, І.Фішера та Ф.Модільяні.
4. Монетарна теорія споживання. Гіпотеза життєвого і постійного доходу. Теорія споживання М.Фрідмена.
5. Аналіз інвестицій та факторів впливу на прийняття інвестиційних рішень. Неокласична і кейнсіанська моделі інвестицій.
6. Автономні та індукційовані інвестиції. Мультиплікаційний ефект інвестицій.

Акселератор інвестицій.

Література: 5, 16, 17, 11

Практичне заняття № 5, 6

Тема 4. ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ

Мета: Формування знань щодо змісту, джерел, чинників і типів економічного зростання, розкриття принципів побудови та аналізу моделей економічного зростання.

Питання до обговорення:

1. Економічне зростання як форма макроекономічної динаміки. Джерела, чинники і типи економічного зростання. Показники вимірювання економічного зростання
2. Виробничі функції як неокласичні моделі економічного зростання. Рівноважне зростання без технічного прогресу: неокласичні моделі та посткейнсіанські моделі.
3. Кейнсіанська модель економічного зростання. Неокейнсіанські моделі економічного зростання О. Домара, Р. Гаррода і Дж. Гікса.
4. Модель Рамсея-Касс-Купмана. Модель реального бізнес-циклу Даймонда.
5. Моделі ендогенного та екзогенного зростання. Модель зростання з людським капіталом П. Ромера.
6. Модель Бланкарта-Ярі. Модель Даймонда-Самуельсона.

Література: 6, 11, 15, 21, 23

Практичне заняття № 7

Тема 5. МАКРОЕКОНОМІЧНА РІВНОВАГА

Мета: Розкриття теоретичних принципів та аналізу кейнсіанських та класичних моделей сукупної пропозиції в довгостроковому та короткостроковому періодах. Вміння визначати та аналізувати чинники впливу на сукупний попит, розуміти причини виникнення шоків попиту та пропозиції, наслідків стабілізаційної політики. Формування знань щодо взаємозв'язків моделей «кейнсіанського хреста» і «хреста Маршалла».

Питання до обговорення:

1. Сукупний попит і чинники, що його визначають. Сукупна пропозиція: цінові та нецінові чинники.
2. Сукупна пропозиція: класична і кейнсіанська моделі.
3. Сукупна пропозиція у довгостроковому та короткостроковому періодах (класична і кейнсіанська моделі).
4. Загальна макроекономічна рівновага: модель сукупного попиту і сукупної пропозиції (модель AD-AS, або «хрест Маршалла»). Шоки попиту і пропозиції. Стабілізаційна політика держави.
5. Модель макроекономічної рівноваги Дж. М. Кейнса (модель «кейнсіанського хреста») та її варіанти. Фактичні та планові витрати.
6. Модель «вилучення-ін'єкції». Коливання рівноважного обсягу випуску навколо потенційного рівня. Мультиплікатор автономних витрат.
7. Рецесійний та інфляційний розриви.

Література: 4, 9, 12, 15, 22, 26

Практичне заняття № 8

Тема 6. МАКРОЕКОНОМІЧНА НЕСТАБІЛЬНІСТЬ

Мета: Формування знань про суть та причини економічної циклічності, специфіку інфляційних процесів та їх детермінант, розкриття особливостей взаємозв'язків між інфляцією та безробіттям, визначення основних напрямків регулювання рівня безробіття та антиінфляційної політики держави.

Питання до обговорення:

1. Поняття та причини економічної циклічності. Діловий цикл: фази та їх ознаки. Індикатори економічного циклу.
2. Інвестиційна модель циклічного розвитку та її варіанти. Вплив мультиплікатора та

акселератора інвестицій на економічну циклічність.

3. Безробіття як форма макроекономічної нестабільності. Методика визначення рівня безробіття. Економічні та соціальні наслідки безробіття. Закон А.Оукена. Державна політика зайнятості.

4. Інфляція та дефляція, їх вплив на національну економіку. Інфляційні очікування. Антиінфляційна політика держави.

5. Криві Філіпса. Взаємозв'язок інфляції та безробіття у короткостроковому і довгостроковому періодах.

Література: 4, 5, 12-13, 15, 22, 25

Змістовий модуль 2. Нормативна макроекономіка

Практичне заняття № 9

Тема 7. ДЕРЖАВА ЯК СУБ'ЄКТ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Мета: Розкриття теоретичних принципів, цілей, пріоритетів та засад формування основ та принципів сучасної регуляторної політики держави.

Питання до обговорення:

1. Еволюція ролі та економічних функцій держави.
2. Правове, адміністративне та економічне регулювання економіки.
3. Цілі та пріоритети економічної політики держави.

Література: 4, 9, 12, 15, 22, 26

Практичне заняття № 10, 11

Тема 8. ФІСКАЛЬНА МАКРОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА

Мета: Формування знань про суть, цілі та інструменти фіскальної макроекономічної політики, розкриття особливостей формування державного бюджету, розвиток навичок аналізу причин стійкого бюджетного дефіциту та зростаючого державного боргу та їх впливу на національну економіку.

Питання до обговорення:

1. Суть, короткострокові і довгострокові цілі та інструменти фіскальної політики. Державний бюджет: його структура та функції.
2. Бюджетне обмеження уряду. Система оподаткування. Податковий мультиплікатор.
3. Видатки держави. Мультиплікатор державних витрат. Мультиплікатор збалансованого бюджету.
4. Причини виникнення бюджетного дефіциту та способи його покриття.
5. Дискреційна і недискреційна фіскальна політика. Вбудовані стабілізатори. Фіскальна політика у класичній та кейнсіанських моделях.
6. Державний борг: основні причини та наслідки його зростання. Методи управління державним боргом. Рікардіанська теорія державного боргу. Теорія бюджетних обмежень.
7. Вплив дефіциту бюджету і державного боргу на національну економіку.

Література: 6-7, 13, 15, 18, 26

Практичне заняття № 12, 13

Тема 9. МОНЕТАРНА МАКРОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА

Мета: Розвиток розуміння структурних складових грошово-кредитної системи, формування знань про цілі та методи монетарної політики, здобуття навичок щодо аналізу інструментарію монетарної політики та функціонування трансмісійного механізму монетарної політики. Розкриття особливостей функціонування кредитного ринку.

Питання до обговорення:

1. Монетарна макроекономічна політика: сутність та інституційна основа.

2. Центральний банк: правовий статус, функції. Проблема незалежності центрального банку.
3. Основні механізми монетарної політики. Емісійна політика держави. Операції на відкритому ринку. Політика облікової ставки. Політика обов'язкових банківських резервів.
4. Політика „дорогих” та „дешевих” грошей.
5. Передавальний (трансмісійний) механізм та ефективність монетарної політики.
6. Класична і кейнсіанська теорії попиту на гроші. Моделі пропозиції грошей. Грошовий мультиплікатор. Рівновага грошового ринку.
7. Монетарна політика у класичній та кейнсіанських моделях.
8. Мікроаналіз монетарних режимів. Функція реакції Центрального банку
9. Особливості функціонування кредитного ринку в забезпеченні протікання монетарних процесів (теорія фінансового акселератора, теорія асиметрії інформації).

Література: 6-7, 10, 13, 15, 18

Практичне заняття № 14

Тема 10. ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ І ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА

Мета: Сформувані знання щодо теоретичних основ та сутності міжнародної торгівлі, вміння аналізувати інструментарій та наслідки зовнішньоекономічної політики. Розвинути теоретичні уявлення про вплив міжнародної торгівлі на реальний і фінансовий сектори національної економіки.

Питання до обговорення:

1. Теоретичні засади мікроаналізу міжнародної торгівлі. Зовнішньоторгівельний мультиплікатор.
2. Вплив міжнародної торгівлі на динаміку ВВП та розподіл доходів. Рівноважний рівень світових цін і вигоди від зовнішньої торгівлі.
3. Економічні наслідки запровадження мита та квот. Причини «вибіркової» протекціоністської політики і загальні тенденції до лібералізації міжнародної торгівлі.

Література: 11, 13, 15, 18, 21, 24

Практичне заняття № 15

Тема 11. МАКРОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА У ВІДКРИТІЙ ЕКОНОМІЦІ

Мета: Сформувані знання щодо структури валютного ринку та факторів формування валютного курсу. Розкрити особливості впливу макроекономічної політики на динаміку рівноважного реального валютного курсу та стан платіжного балансу.

Питання до обговорення:

1. Поняття відкритої економіки. Взаємозв'язок між чистим експортом і чистими інвестиціями.
2. Валютний ринок і валютні курси. Системи гнучких і фіксованих валютних курсів: порівняльна ефективність. Обмінний курс: номінальний і реальний. Котирування валюти. Попит і пропозиція на валютному ринку.
3. Вплив макроекономічної політики на динаміку рівноважного реального валютного курсу. Паритет купівельної спроможності. Модель Баласи-Самуельсона.
4. Платіжний баланс країни, його структура і значення. Торговий баланс, баланс поточних операцій і баланс руху капіталу.
5. Взаємозв'язок рахунків платіжного балансу. Вплив макроекономічної політики на стан платіжного балансу. Дефіцит і криза платіжного балансу. Дефіцит платіжного балансу і державний борг.
6. Взаємозв'язок зовнішньої торгівлі, валютних курсів і платіжного балансу.
7. Модель відкритої економіки Мандела-Флемінга (IS-LM-BP). Проблеми координації монетарної політики та фіскальної політики у відкритій економіці.

Література: 5, 13, 15, 18, 20, 24

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це діяльність, яку студенти виконують самостійно під методичним керівництвом і контролем викладача без його прямої участі. Самостійна робота спрямована на більш глибоке вивчення студентами важливих питань навчальної програми курсу.

Виконання студентами самостійної роботи є одним із важливих етапів вивчення дисципліни «Макроекономіка» і обов'язковим структурним елементом залікового кредиту з даного курсу.

Мета виконання СРС – успішне оволодіння курсом, що вимагає осмислення явищ, які вивчаються. Для її досягнення вирішуються наступні завдання: набуття навичок логічного мислення і самостійного опанування матеріалу; закріплення теоретичних знань щодо аналізу економічних процесів у глобальній економіці, вивчення механізму дії економічних законів і принципів, а також з'ясування ролі економічної теорії у формуванні економічної політики та економічному регулюванні; набуття навичок самостійної роботи. СРС призначена для закріплення теоретичних знань, сформованих на лекціях та практичних заняттях, у вигляді підготовки та реалізації творчих завдань, спрямованих на розвиток самостійного мислення та вміння, на основі застосування емпіричних матеріалів, обґрунтовувати свою думку.

Вибір варіанту СРС визначається викладачем курсу і видається студенту у перші два тижні навчання та виконується упродовж семестру у відповідності до встановлених графіків, дотримання яких є необхідною передумовою допуску до здачі змістових модулів.

Виконання СРС з курсу «Макроекономіка» дозволяє студентам ґрунтовно засвоїти вузлові проблеми курсу з практичної точки зору. СРС складається з чотирьох завдань на 10 варіантів (на українській, німецькій та англійській мовах), що охоплюють різні теми курсу.

СРС оцінюється за 100-бальною шкалою і складає 15% підсумкового балу дисципліни.

Варіанти СРС з дисципліни «Макроекономіка»

Завдання 1. Визначити показники, що характеризують взаємозв'язки у відкритій моделі національного господарства без державних дій із сектором закордону. Відобразіть їх у вигляді діаграми (рисунок), системи рахунків, матриці кругообороту та системи рівнянь.

Вихідні дані подані в таблиці 1.

Таблиця 1

Варіанти	Показники										
	Y^b	D	Y^n	C	S	I^b	I^n	X	M	Z_i ↑ ^a	Z_a ↑ ⁱ
1	80			50	20			20	10	25	20
2		10	80	60				15	5	25	20
3	100	10		70				20	10	10	5
4		10	100	80				15	10	15	10
5	160	15		100				25	10	10	5
6		15	135	105				20	15	15	10
7		20		120	60			20	5	25	10
8		15	180	130				25	10	15	20
9	180	20		140				20	10	10	5
10	230		210	170				20	5	20	15

	English	Українська
C	Consumption	споживання домогосподарств
D	Depreciation	амортизаційні відрахування
I^b	brute Invests	валові інвестиції

J_n	net Invests	чисті інвестиції
M	Import	імпорт
X	Export	експорт
S	Savings	заощадження
Y^b	Gross Domestic Product	валовий суспільний продукт в ринкових цінах
Y_n	Net Domestic Product	чистий суспільний продукт в ринкових цінах
Z_i→a	Transfers send abroad	трансферти, відправлені за кордон
Z_a→i	Transfers received from abroad	трансферти, отримані з-за кордону

Завдання 2. Визначити основні показники національного продукту за витратами, доходами та виробничим методом згідно з даними, що подані в таблиці 2.

Таблиця 2

Варіанти	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Вартість виготовленої продукції / Cost of manufactured products	180	200	220	240	260	280	300	320	340	360
2. Вартість сировини і матеріалів / Cost of row materials	100	100	120	120	150	140	160	160	180	190
3. Амортизація / Depreciations	5	6	6	7	7	7	7	8	8	8
4. Оплата праці / Remuneration	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
5. Натуральний дохід населення / Natural income of households	15	15	15	15	15	15	15	10	10	10
6. Витрати на споживання / Consumption	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95
7. Оплата послуг / Service payments	5	5	5	6	6	6	6	8	7	8
8. Die Ersparnisse / Заощадження / Savings	0	2	3	5	7	5	6	5	5	10
9. Соціальне страхування / Social insurance	10	10	11	10	10	12	10	15	15	20
10. Пенсійний фонд / Pension Fund	1	1	1	1	2	2	2	4	3	3
11. Прибуток підприємств / Income of firms	15	12	15	17	15	15	15	20	19	20
12. Прибуток від власності / Property profit	10	9	10	8	10	5	5	5	5	7
13. Дивіденти / Dividends	5	5	5	5	5	5	5	7	7	7
14. Прямі податки / Indirect taxes	20	21	22	23	24	25	26	28	30	32
15. Субвенції / Subventions	14	12	12	10	12	10	10	10	10	10
16. Інвестиції / Invests	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
17. Витрати державних установ / Public institutions expenditures	14	15	14	16	16	16	18	17	18	20
18. Збільшення виробничих запасів / Increase in inventory	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3
19. Придбання устаткування і обладнання / Purchase of equipment and machinery	6	8	8	8	8	5	5	4	5	5
20. Експорт / Export	4	4	4	5	4	4	6	6	6	6
21. Імпорт / Import	2	2	2	2	2	4	4	4	4	4

22. Доходи, отримані з-за кордону / Income received from abroad	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36
23. Доходи, відправлені за кордон / Income send abroad	6	12	18	24	30	36	42	40	38	36

Завдання 3. Грошовий мультиплікатор (M_g) дорівнює __, максимально можлива додаткова кількість грошей, яку може створити банківська система (M_d) дорівнює __ млрд. грн., а сума готівки у обігу (M_0) становить __ млрд. грн.

Визначити на основі даних таблиці 3 норму обов'язкових резервів (rr), суму грошей, яку банки можуть використати для видачі позичок (K_g), суму обов'язкових резервів (R), розмір депозитів (D) та обсяг грошової бази (B).

Таблиця 3

Варіанти	Вихідні дані							
	M_g	M_d	M_0	rr	K_g	R	D	B
1	4	40	1,5					
2	2	20	0,9					
3	3	30	1,0					
4	3,5	35	1,5					
5	2,5	25	0,95					
6	3,5	35	1,25					
7	2	20	0,8					
8	3,75	37,5	1,3					
9	2,25	22,5	1,1					
10	1,75	17,5	0,7					

Завдання 4. ВВП країни N у 2023 р. становив __ млн. \$, що на __% перевищує (менше за) показник попереднього року. Рівень інфляції (дефляції) за період з 2022 по 2023 р. – __% річних. Фактичний рівень безробіття – __%. Чисельність населення країни N – __млн. чол. Робоча сила – __млн. чол.

Розрахувати: 1) ВВП реальний у 2023 р. та 2012 р.; 2) чисельність безробітних і чисельність зайнятих; 3) рівень зайнятості в економіці; 4) втрати ВВП і потенційний обсяг ВВП згідно закону Оукена.

Перелік країн для виконання завдання наведений в таблиці 4, а усю необхідну статистичну інформацію для внесення в умову задачі та відповідних розрахунків доцільно узяти із зарубіжних сайтів, поданих у списку літератури.

Таблиця 4

Варіанти	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Країни	США / USA / USA	Японія / Japan / Japan	Німеччина / Deutschland / Germany	Франція / Frankreich / France	Великобританія / Großbritannien / UK	Італія / Italien / Italy	Іспанія / Spanien / Spain	Китай / China / China	Польща / Polen / Poland	Україна / Ukraine / Ukraine

7. Тренінг з дисципліни

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою в колективі студентів, визначення правил проведення тренінгу. Можлива наявність інформаційно-цифрового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.

3. Практична частина шляхом виконання завдань у групах студентів у кількості 3-5 осіб з певних проблемних питань теми тренінгу.

4. Підведення підсумків. Обговорюються результати виконаних завдань у групах, обмін думками, з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Завдання та сценарій проведення тренінгу

Тема тренінгу: "Вплив фіскальної та монетарної політики на економічну стабільність"

Мета тренінгу: Навчити студентів аналізувати вплив фіскальної та монетарної політики на ключові макроекономічні показники (ВВП, рівень інфляції, безробіття) та розробляти рекомендації для стабілізації економіки.

Завдання тренінгу: Ознайомити студентів з механізмами фіскальної та монетарної політики. Навчити розраховувати ефекти цих політик на економічні показники за допомогою кейсів і моделювання. Розвинути вміння оцінювати економічну ситуацію та пропонувати політичні рішення для її поліпшення.

Короткий сценарій тренінгу:

Вступ:

Короткий огляд теми тренінгу.

Вступ до понять фіскальної та монетарної політики: їх основні інструменти (податки, державні витрати, облікова ставка, операції на відкритому ринку).

Огляд макроекономічних показників, на які впливають ці політики (ВВП, інфляція, безробіття).

Теоретична частина:

Обговорення двох основних напрямів: кейнсіанської та класичної економічної теорій у контексті фіскальної та монетарної політики.

Аналіз прикладів із реальної економіки (наприклад, політика США або ЄС у періоди економічних криз).

Пояснення принципів стабілізаційної політики в умовах економічного спаду та перегріву економіки.

Групова робота:

Завдання: студенти розбиваються на групи і отримують економічну ситуацію країни (високий рівень безробіття, інфляція або рецесія).

Мета: проаналізувати поточний стан економіки, вибрати інструменти фіскальної та/або монетарної політики, розробити план дій для стабілізації ситуації.

Кожна група повинна представити свої рішення та обґрунтувати вибір політики.

Дискусія та підсумки:

Кожна група презентує свої рішення.

Обговорення ефективності вибраних інструментів політики та їх впливу на економіку.

Ведучий (керівник курсу) підсумовує тренінг, наголошуючи на ключових моментах у прийнятті рішень щодо економічної стабільності.

Результати тренінгу оцінюються за стобальною шкалою і складають 5% від загального підсумкового балу дисципліни. При цьому враховується рівень активності учасників, якість розроблених рекомендацій та характер їх обґрунтування.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Макроекономіка» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- письмові контрольні роботи за змістовими модулями;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів самостійної роботи;
- аналітичний звіт;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Макроекономіка» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5 %	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (6 тем – від 5-и до 6-и оцінок) 2. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання модульної роботи за темами 1-6 (тестування, теоретичні питання, задачі)		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (5 тем – від 6-и до 8-и оцінок) 2. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання модульної роботи за темами 7-11 (тестування, теоретичні питання, задачі)		Оцінка виставляється за виконання завдання під час тренінгу	Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання усіх 4 завдань, включених до модуля	2 питання по 30 балів за кожне; 1 задача (40 балів).

Модулі 1 та 2

1. Поточне оцінювання: оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях.

Критерії оцінювання поточного опитування:

90 – 100 балів. Студент має глибокі знання з тем практичних занять. Відповідь змістовна, ґрунтовна та відповідає вимогам. При підготовці до заняття студент не обмежується тільки матеріалами лекції. Під час практичного заняття студент активно приймає участь в дискусіях та доповнює відповіді інших. Під час відповіді активно наводить приклади для кращого розуміння матеріалу. Вдало поєднує теоретичні знання та практичні вміння з даної дисципліни. Володіє навичками розв'язування задач та обґрунтування отриманих результатів.

75 – 89 балів. Студент знає програмний матеріал повністю. Відповідь відповідає вимогам. Студент своєчасно готується до заняття. Під час заняття студент відповідає на поставлені запитання. Проте існують проблеми з застосуванням прикладів з практичної діяльності. Існують певні помилки в трактуванні поставленого питання. Володіє навичками розв'язування задач, але може припускатися певних помилок у розрахунках або

обґрунтуванні отриманих результатів.

60 – 74 бали. Студент знає основну тему заняття, має уявлення про поставлене питання, але його знання мають загальний характер. Відповіді базуються лише тільки на лекційному курсі і практично не підкріплені прикладами. Має певні прогалини в інших темах, на яких базується матеріал практичного заняття. Має деякі труднощі у розв'язуванні задач, зокрема може припускатися певних помилок, які впливають на отримані результати, або не може правильно їх інтерпретувати.

1 – 59 балів. Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працює в аудиторії, не готовий відповідати на будь-яке запитання з теми практичного заняття. Має значні труднощі або не може розв'язувати задачі.

2. Модульний контроль: оцінка виставляється як середнє арифметичне з оцінок за кожне завдання модульної роботи, яка передбачає виконання завдань (тестування, теоретичні питання, задачі) за темами, визначеними в межах відповідних залікових модулів.

Критерії оцінювання

2.1. Тестування

20 тестових завдань – 5 балів за кожну правильну відповідь.

10 тестових завдань – 10 балів за кожну правильну відповідь.

2.2. Теоретичне питання

90 – 100 балів. Відповідь правильна, вичерпна та добре аргументована, містить аналіз та критичну оцінку матеріалу. Студент володіє спеціалізованою термінологією, демонструє всебічні та глибокі знання, встановлює причинно-наслідкові зв'язки.

75 – 89 балів. Відповідь містить ключові теоретичні поняття, повна та логічно структурована. Студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі та наводить приклади, які ілюструють його основні положення.

60 – 74 бали. Відповідь поверхнева, не розкриває усіх аспектів питання. містить Студент володіє загальними знаннями з теми, але припускається незначних неточностей або помилок.

1 – 59 балів. Відповідь нелогічна та неповна. Студент володіє лише базовими визначеннями та основними поняттями, припускається суттєвих помилок або взагалі не може відповісти на питання.

2.3. Задача

90 – 100 балів. Задача розв'язана правильно, надано повне та вичерпне пояснення до кожного кроку. Відповідь правильна та обґрунтована. Проаналізовано отримані результати та зроблено відповідні висновки.

75 – 89 балів. Правильно обрано алгоритм розв'язання задачі. Більшість розрахунків виконано з поясненням і без помилок. Отримана відповідь правильна.

60 – 74 бали. Обрано правильний хід розв'язання задачі, але присутні значні помилки в розрахунках. Відповідь неправильна. Отримані результати необґрунтовано або обґрунтовано частково.

1 – 59 балів. Обрано неправильний хід розв'язання задачі, наявні значні помилки в розрахунках. Відповідь неправильна.

Модуль 3

Тренінг. Оцінка виставляється за виконання завдання.

Критерії оцінювання тренінгу:

90 – 100 балів. Студент бере активну участь у тренінгу, демонструє глибоке розуміння теми, вмє застосовувати набуті теоретичні знання на практиці.

75 – 89 балів. Студент бере активну участь, але його відповіді не завжди повні або аргументовані.

65 – 74 бали. Студент бере участь частково, його відповіді поверхові.

60 – 64 бали. Студент бере мінімальну участь, демонструє неповні знання.

1 – 59 балів. Відсутність участі, відсутність результату.

Модуль 4

Самостійна робота. Оцінка за виконання самостійної роботи визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

90 – 100 балів. Задача розв'язана повністю. Розв'язання містить скорочену умову (дано), формули, необхідні дії, обґрунтування, графіки, таблиці, одиниці вимірювання, відповідь.

85 – 89 балів. Задача розв'язана повністю. Розв'язання містить скорочену умову (дано), формули, необхідні дії, обґрунтування, графіки, таблиці, відповідь. Після цифр не написано або не правильно вказані деякі одиниці вимірювання.

75 – 84 балів. Хід розв'язування правильний, але допущені помилки логічного характеру в обчисленнях, що привело до неправильної відповіді. Або розв'язування не містить необхідних пояснень.

65 – 74 бали. Розв'язання неповне, відповідь не отримана, але студент у розв'язанні досить близько наблизився до неї. Студент виконав не менше половини логічних кроків.

60 – 64 бали. Розв'язання неповне, відповідь не отримана, але студент у розв'язанні досить близько наблизився до неї.

35 – 59 балів. Розв'язання задачі розпочате: зроблений короткий запис умови задачі, наведені окремі фрагменти розв'язання.

1 – 34 балів. Розв'язання задачі розпочате: зроблений короткий запис умови задачі, окремі необхідні дії. Або завдання не розв'язувалося взагалі, відповідь відсутня.

Модуль 5

Екзамен. Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань (2 питання, 1 задача).

Критерії оцінювання завдань є аналогічними до модульного контролю 1 та 2.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A (відмінно)
85 – 89	добре	B (дуже добре)
75 – 84		C (добре)
65 – 74	задовільно	D (задовільно)
60 – 64		E (достатньо)
35 – 59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю перескладання)
1 – 34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ зп	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант опорного конспекту лекцій	1-11
2.	Навчально-методичний комплекс з дисципліни	1-11
3.	Мультимедійний проєктор Epson EB-505	1-11
4.	Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft Office)	1-11
5.	Навчальний сайт курсу	1-11

11. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Базилінська, О. Я. Макроекономіка [Текст] : навч. посіб. / О. Я. Базилінська. – 3-тє вид., випр. К. : ЦУЛ, 2019. 467 с. – ISBN 978-966-364-927-6.
2. Козакова О.М. Макроекономіка : підручник / О.М. Козакова, Е.М. Забарна ; М-во освіти і науки України, Одес. нац. політехн. ун-т. Херсон : Олді-плюс, 2019. 427, [1] с. : іл., табл. – Бібліогр.: с. 424-425 та в кінці тем. – ISBN 978-966-289-243-7
3. Лисюк В.С. Макроекономіка : практикум : навч. посібник / В.С. Лисюк, Т.П. Лисюк; Рівнен. ін-т слов'язнавства Київ. славіст. ун-ту. – 2-ге вид., стер. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 353, [1] с. : іл., табл. – Бібліогр.: с. 352-353. – (Вища освіта в Україні). – ISBN 978-966-418-215-4
4. Макаренко М. І. Макроекономіка : підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. – 2-ге вид., переробл. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с. ISBN 978-966-657-880-1
5. Макроекономіка: базовий електронний текст лекцій. [Електронний ресурс] / Укладачі: проф. Малий І.Й., проф. Радіонова І.Ф., доц. Куценко Т.Ф., доц. Федірко Н.В. та ін. К. : КНЕУ, 2019 200 с. URL: http://feu.kneu.edu.ua/ua/depts4/mdu/disciplines_of_bachelor_level_mdu/macroeconomics/
6. Макроекономіка: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2021. 305 с., рис. 115, табл. 4. ISBN
7. Міжнародна макроекономіка : навч. посібник для студентів ВНЗ / [Козак Ю.Г. та ін.] ; за ред. Козака Ю.Г., Пахомова Ю.М., Логвінової Н.С. – вид. 3-тє, перероб. та допов. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 399, [1] с. : іл., табл. – Авт. зазнач. на звороті тит. арк. – Бібліогр.: с. 391-399. – ISBN 978-611-01-0264-3
8. Conrad, C. A. (2022). Applied Macroeconomics: A Practical Introduction. Springer Nature.
9. Hagen, T., Klüh, U., Sauer S. (2022). Makroökonomie Das Übungsbuch. München: Pearson.
10. Krugman, P.R. and Wells, R. (2021). Macroeconomics (6th ed.). New York: Macmillan Learning.
11. Mankiw, N.G. (2022). Macroeconomics (11th ed.). New York: Worth Publishers, Macmillan Learning.
12. Romer, D. (2019). Advanced Macroeconomics (5th ed.). New York: McGraw-Hill Education.

Додаткові:

13. Башнянин, Г. І. Економічні ринкові системи : методологічні проблеми метрологічного аналізу [Текст] / Г. І. Башнянин. Львів : Ліга-Прес, 2018. 406 с.
14. Економічна теорія [Текст] : підручник / М. І. Горлач, М. О. Соколов, М. І. Кривов, С. Ф. Лисенко ; за заг. ред. М. О. Соколова, М. І. Горлача. К. : ЦУЛ, 2017. 531 с.
15. Інструменти мікро- і макроекономіки в публічному управлінні [Текст] : навч. посіб. / В. П. Якобчук, Є. І. Хомаківський, І. Л. Литвинчук [та ін.] ; за заг. ред. В. П. Якобчук. К. : Ліра-К, 2021. 406 с.

16. Канцір, І. А. Макро-мікроекономіка : від теорії до практики [Текст] : навч. посіб. / І. А. Канцір, О. І. Кліпкова, Л. В. Іванець. Львів : Новий світ-2000, 2021. 444 с. – (Вища освіта в Україні).
17. Макроекономіка [Текст] : метод. рек. / уклад. О. В. Длугопольський, М. М. Фаріон, О. І. Заклекта [та ін.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 52 с.
18. Мацелюх, Н. П. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка [Текст] : навч. посіб. / Н. П. Мацелюх, І. А. Максименко. – 2-ге вид., переробл. та доповн. К. : ЦУЛ, 2017. 382 с.
19. Міжнародна макроекономіка [Текст] : навч. посіб. / Ю. Г. Козак, Ю. М. Пахомов, Н. С. Логвінова [та ін.] ; за ред. Ю. Г. Козака, Ю. М. Пахомова, Н. С. Логвінової. – 3-тє вид., переробл. та доповн. К. : ЦУЛ, 2017. 400 с.
20. Мірошнік, Л. В. Англійська мова : основні економічні поняття [Текст]. Basic economic concepts : навч. посіб. / Л. В. Мірошнік. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 316 с. – (Вища освіта в Україні).
21. Основи економічної науки [Текст] : навч. посіб. / Н. П. Мацелюх, О. М. Розум, І. А. Максименко [та ін.]. К. : ЦУЛ, 2017. 324 с.
22. Панченко, В. Г. Глобальні виміри неопротекціонізму : теорія і практика [Текст] : монографія / В. Г. Панченко. К. : Аграр Медіа Груп, 2018. 618 с.
23. Прогнозування і макроекономічне планування [Текст] : навч. посіб. / Г. С. Домарадзька, Т. М. Гладун, Р. В. Фещур, Н. С. Самотій. Львів : Магнолія 2006, 2019. 211 с. – (Вища освіта в Україні).
24. Солонінко, К. С. Макроекономіка [Текст] : навч. посіб. / К. С. Солонінко. К. : ЦУЛ, 2017. 200 с.
25. Філатов, В. М. Основи економіки [Текст] : навч. посібн. / В. М. Філатов, Г. В. Островерхова. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 112 с.
26. Global macro- and microeconomics [Текст] : methodical instructions / compiler V. V. Kozziuk, A. A. Virkovska. Ternopil : WUNU, 2021. 20 p.

Електронні ресурси

Установа, організація, дослідницький центр	Адреса Веб-сайту
Міжнародний валютний фонд	www.imf.org
Банк міжнародних розрахунків	www.bis.org
Світовий банк	www.worldbank.org
ООН	www.un.org
UNCTAD	www.unctad.org
Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР)	www.oecd.org
Інститут міжнародної економіки	www.iie.com
Інститут Катона	www.cato.org
Інститут Локка, Вірджинія	www.thelockeinstitute.org
Центр досліджень глобального розвитку	www.cgdev.org
Мережа глобального розвитку	www.gdn.int
Центр досліджень глобалізації	www.globalresearch.ca
Центр досліджень глобалізації, врядування та конкурентоспроможності	www.cggc.duke.edu
Національний банк України	www.bank.gov.ua
Міністерство фінансів України	www.minfin.gov.ua
Державний комітет статистики України	www.ukrstat.gov.ua
Бюро економічних досліджень США	www.nber.org
Європейський центральний банк	www.ecb.europa.eu
Федеральна резервна система	www.federalreserve.gov
Державна фіскальна служба України	www.sfs.gov.ua
Міжнародна організація праці	www.ilo.org.ua